

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 17.11.97

Ερωτήσεις στους Ανταποκριτές Ξένου Τύπου

1) Επιτόκια:

Η αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων οι οποίες αυξήσεις φθάνουν μέχρι και 3.5% αυξάνουν το κόστος του χρήματος για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Οι επιπτώσεις αυτές σύντομα θα φθάσουν στην τσέπη του απλού καταναλωτή ενώ απειλούν να δημιουργήσουν παρενέργειες στην λειτουργία των επιχειρήσεων. Έχετε υπολογίσει τις επιπτώσεις αυτές και ποιές θα είναι οι ενέργειες με τις οποίες θα επιδιώξετε να ελαχιστοποιήσετε το κόστος της κρίσης?

Απάντηση

Θεωρώ ότι η άνοδος αυτή των επιτοκίων αποτελεί πρόσκαιρη αντίδραση στις πρόσφατες εξελίξεις. Πιστεύω ότι τα επιτόκια θα αρχίσουν πάλι να αποκλιμακώνονται καθώς θα μειώνεται ο πληθωρισμός και θα αποκατασταθεί η ομαλότητα στην αγορά. Ακριβώς για να τονώσουμε την εμπιστοσύνη και να εξαλείψουμε τις αβεβαιότητες συνδυάζουμε το τριπλό εργαλείο της νομισματικής - δημοσιονομικής - εισοδηματικής πολιτικής. Το συνδυασμένο αποτέλεσμα της παρέμβασής μας αυτής, πιστεύω ότι θα ελαχιστοποιήσει το κόστος της παροδικής αύξησης των επιτοκίων για τις επιχειρήσεις και θα διασφαλίσει ένα συνολικά θετικό αποτέλεσμα. Πρέπει να βλέπουμε το συνολικό αποτέλεσμα και όχι το μερικό, από ένα και μόνο οικονομικό στοιχείο νέων οικονομικών εξελίξεων.

2) Ισοτιμία:

Είχατε μιλήσει παλαιότερα ότι οι χώρες οι οποίες θα μπούν στην ONE θα αντιμετωπίσουν αρχικά κάποια προβλήματα όσον αφορά στον καθορισμό της ισοτιμίας του νομίσματός τους. Εφόσον η χώρα σας θα χρειαστεί περισσότερο χρονικό διάστημα για να ενταχθεί στην ONE πιστεύετε ότι η πίεση στη δραχμή θα συνεχιστεί για ένα μεγάλο ακόμα χρονικό διάστημα και τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα δεν αποτελούν παρά ένα μόνο μικρό προπομπό το τι μπορεί να ακολουθήσει? Με άλλα λόγια η πολιτική της σκληρής δραχμής θα μπορέσει να συνεχιστεί για ένα ακόμα μεγάλο χρονικό διάστημα?

Απάντηση

Αυτή τη στιγμή επικρατεί μια ρευστότητα στις διεθνείς αγορές, που άσκησε επιδράσεις και στη δραχμή. Πιστεύουμε ότι προοδευτικά η ομαλότητα θα επανέλθει και ότι ένας αυστηρότερος συνδυασμός δημοσιονομικής - νομισματικής - εισοδηματικής πολιτικής πέρα από τα θετικά αποτελέσματα για την επίτευξη των στόχων μας, θα ενισχύσει και την εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία και το νόμισμά της.

Θα διατηρήσουμε σταθερή τη συναλλαγματική πολιτική που ακολουθούμε, γιατί συνολικά, δίνει το καλύτερο αποτέλεσμα για την οικονομία, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Δεν τίθεται θέμα αποφάσεων για την ένταξη της δραχμής στο ERM για πολύ χρόνο ακόμα. Δεν υπάρχει θεσμική υποχρέωση ένταξης στο ERM. Το θέμα θα εξεταστεί όταν φτάσει η κατάλληλη στιγμή.

3) Επιτόκια – Ισοτιμία:

Τα υψηλά επιτόκια επιβαρύνουν το δημοσιονομικό έλλειμμα, ενώ μία υποτίμηση θα διογκώσει το βάρος εξυπηρέτησης του συναλλαγματικού δημοσίου χρέους. Αν η πίεση στη δραχμή διαρκέσει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ'ότι αρχικά έχετε εκτιμήσει και εν μέρει το κόστος το έχετε ήδη

European
Exchange
Rate
Mechanism

συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του 1998, υπάρχει περίπτωση αλλαγής της οικονομικής πολιτικής ώστε να γίνει εφικτή η αποκλιμάκωση των ελλειμμάτων, του πληθωρισμού και των επιτοκίων στο μικρό πλέον χρονικό διάστημα που απομένει ώστε να πληρούν τα κριτήρια του Μάαστριχτ ?

Απάντηση

Για την κυβέρνηση η σταθερότητα της δραχμής ισοδυναμεί με τη σταθερότητα όλης της οικονομίας. Η οικονομική πολιτική δεν θ' αλλάξει κατεύθυνση. Αντίθετα, αποκτά στοιχεία που την κάνουν πιο αποτελεσματική προς την ίδια κατεύθυνση που και σήμερα έχει. Η γραμμή αυτή εξασφαλίζει την υπέρβαση πρόσκαιρων πιέσεων, την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και των επιτοκίων και τους στόχους σε σχέση με την ΟΝΕ.

4) Ανταγωνιστικότητα:

Η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές με επακόλουθο την χειροτέρευση του ισοζυγίου πληρωμών αντικατοπτρίζει ίσως κάποιο πρόβλημα στην ισοτιμία της δραχμής σε σχέση τουλάχιστον με τα άλλα ανταγωνιστικά νομίσματα. Από την άλλη πλευρά ο πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ φαίνεται να δηλώνει ότι μία υποτίμηση του νομίσματος δεν εξασφαλίζει την ποθητή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τουλάχιστον μακροχρόνια. Πως το σχολιάζεται?

Απάντηση

Η πολιτική μας στα επιτόκια θα στηριχθεί στους μηχανισμούς της αγοράς, έτσι ώστε να μην υπάρξει αμφισβήτηση της αξιοπιστίας. Η σημερινή κατάσταση στα επιτόκια είναι πρόσκαιρη και αντανακλά παροδικές συνθήκες.

Στον προϋπολογισμό του 1998 έχουμε κάνει πρόβλεψη για υψηλότερο κόστος δανεισμού απότι αρχικά είχαμε υπολογίσει. Θέλω να τονίσω ότι για μας προέχει η υποχώρηση του πληθωρισμού, η στήριξη της σταθερότητας

και η αντιμετώπιση της κερδοσκοπίας και ύστερα ακολουθεί το δημοσιονομικό κόστος.

Σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο, της δευτερογενούς αγοράς ομολόγων, η Τράπεζα της Ελλάδας έχει ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο λειτουργίας και η τεχνική υποδομή θα είναι έτοιμη στους πρώτους μήνες του 1998, ώστε οι θεσμοί της αγοράς να συμπληρωθούν με το αποτελεσματικό αυτό εργαλείο.

5) Χρηματιστήριο – Θεσμοί:

Πολλοί πιστεύουν ότι η σημαντική μείωση των τιμών των μετοχών στο ΧΑΑ οφείλεται στην ανυπαρξία δευτερογενούς αγοράς ομολόγων η οποία αγορά θα μπορούσε να είχε μετριάσει την σημαντική υποχώρηση των ομολόγων και κατά συνέπεια την μαζική πώληση των μετοχών για την κάλυψη των ζημιών. Γιατί αυτή η αγορά έχει καθυστερήσει και τι πρόκειται πλέον να κάνετε στο μέλλον ?

Πως σχολιάζετε την κριτική που ασκήθηκε σε ότι αφορά το θέμα του καθορισμού με διοικητικό τρόπο της μείωσης (υπερβολικά γρήγορα θα έλεγα) των ονομαστικών επιτοκίων του δημοσίου, μείωση την οποία η αγορά την αντιμετώπισε με τον γνωστό τρόπο που γνωρίζουμε όλοι αφού αυτή τη στιγμή τα ετήσια επιτόκια των εντόκων γραμματίων του δημοσίου βρίσκονται πλέον στο 11.7% ?

Απάντηση

Η αναφορά στη μείωση της ανταγωνιστικότητας δεν ανταποκρίνεται στα δεδομένα της ίδιας της αγοράς. Κατ' αρχάς έχουμε αυξανόμενη ονομαστική και πραγματική κερδοφορία των επιχειρήσεων. Μείωση της ανταγωνιστικότητας δεν είναι συμβατή με βελτίωση κερδοφορίας. Επίσης, οι εισαγωγές μας ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι εξαιρετικά σταθερές.

Οι εξαγωγές μας προς τις γειτονικές βαλκανικές χώρες αυξάνουν δυναμικά. Διάφοροι δείκτες ανταγωνιστικότητας δεν επιβεβαιώνουν διόλου αυτή την αντίληψη.

Η μείωση κόστους του χρήματος, οι αυξημένες ενισχύσεις των ιδιωτικών επενδύσεων, τα έργα υποδομής, η ανάπτυξη η ίδια ενίσχυσαν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα οι εξελίξεις και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων να είναι θετικές.